

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów:

zarządzanie

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi
w Józefowie, ul. Sienkiewicza 4, 05-410 Józefów

Data przeprowadzenia wizytacji:

6-7 grudnia 2019 r.

Warszawa, 2020

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	6
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	10
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	15
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	18
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	21
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	22
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	25
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	26
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	28
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	29
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Stefan Wrzosek, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Wiesław Ciechomski, członek PKA,
2. dr hab. Bogusław Plawgo, ekspert PKA,
3. mgr Sebastian Snop – ekspert – przedstawiciel pracodawców,
4. Bogdan Marek – ekspert ds. studenckich,
5. mgr Maciej Markowski – sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty dokonywała oceny programowej na kierunku „zarządzanie”, prowadzonym w Wyższej Szkole Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie. Poprzednie procedury oceny programowej zakończyły się ocenami pozytywnymi (uchwały Prezydium PKA z dnia 04.09.2014r., 15.05.2008r.) oraz warunkową (uchwała Prezydium PKA z dnia 05.10.2006r.)

Aktualna ocena programowa kierunku została przewidziana i odbyła się zgodnie z przyjętym harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej na rok akademicki 2019/2020. Procedura oceny wszczęta została w związku z upływem ważności poprzedniej oceny programowej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeglądu prac dyplomowych i egzaminacyjnych, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni, reprezentantami interesariuszy zewnętrznych, pracownikami i studentami ocenianego kierunku. Zespół oceniający odbył również spotkanie z przedstawicielami ciał tworzących wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, samorządu studenckiego oraz kół naukowych. Dokonano również wizytacji infrastruktury dydaktycznej Uczelni.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki o zarządzaniu i jakości (55%) ekonomia i finanse (35%) psychologia (10%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	180 godzin 6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Zarządzanie zasobami ludzkimi Zarządzanie w biznesie Zarządzanie w hotelarstwie i turystyce	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	216	115
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2445	1512-1521
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	97,8	60
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	93-100 (w zależności od specjalności)	93-100 (w zależności od specjalności)
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	70	70

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

„Misją Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej jest kształcenie studentów na miarę potrzeb społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy, zdolnych do tworzenia nowych wartości m.in. gospodarczych, społecznych i kulturowych. WSGE zmierza do wychowania studentów w duchu poszanowania praw człowieka, zasad etycznych, wrażliwości na losy społeczeństwa, szacunku dla państwa i jego obywateli, odpowiedzialności i rzetelności podczas wykonywania powierzonych obowiązków. Aspiruje do miana Uczelni promującej idee nowoczesnego kształcenia w odpowiedzi na zapotrzebowanie regionalnego, krajowego i globalnego rynku pracy.” Związane z nią cele strategiczne to między innymi kształcenie na kierunku zarządzanie i badania naukowe w ramach dyscyplin naukowych: nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse oraz psychologia, do których - zgodnie z postanowieniem Senatu – kierunek jest przyporządkowany, ale także w ramach innych dyscyplin z dziedziny nauk społecznych. Koncepcja i cele kształcenia są niewątpliwie zgodne ze strategią Uczelni i dobrze powiązane z dyscyplinami nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów. Stopień powiązania z psychologią zdaniem zespołu oceniającego jest dyskusyjny. Z opisu efektów uczenia się wynika raczej mniejszy niż deklarowane 10%, a można sądzić, że nauki prawne są podobnie istotne dla tego kierunku studiów. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku prowadzą badania naukowe w tych dyscyplinach (nawet pomimo dość licznych przypadków posiadania stopni naukowych z innych dyscyplin) i wykorzystują ich wyniki do udoskonalenia programowych. Rekomenduje się rozważenie korekty listy dyscyplin naukowych, z którymi powiązano koncepcję kształcenia poprzez pozostawienie tylko nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów.

Koncepcja kształcenia dobrze przystaje do potrzeb rynku pracy, w tym służy kształceniu w zawodach deficytowych. Podczas jej opracowywania korzystano z wyników badań rynku pracy prowadzonych przez wyspecjalizowane instytucje lokalne oraz z opinii i porad otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zwłaszcza z opinii działającej w Uczelni Rady Patronackiej, w której reprezentowane są przede wszystkim jednostki administracji terenowej i przedsiębiorstwa. Korzystano także z opinii przedstawicieli Narodowego Centrum Badań Jądrowych w Świerku oraz Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpowodzi – Państwowego Instytutu Badawczego im. Józefa Tuliszkowskiego w Józefowie oraz wzorców z innych uczelni, w tym zagranicznych. Te same kanały pozyskiwania porad i opinii są wykorzystywane nadal, w związku z systematycznym doskonaleniem koncepcji kształcenia i programu studiów.

Efekty uczenia się dla ocenianego kierunku to 13 efektów z zakresu wiedzy, 13 umiejętności i 6 kompetencji społecznych. Każda z tych grup kończy się efektem niezbyt precyzyjnym, zastrzegającym, że są jeszcze pewne zakresy wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych właściwe dla zakresu studiów, bo tak nazwano tu specjalności. To zapewne niewiele wyjaśnia studentowi i może nie być wykorzystywane dla każdej specjalności. Rekomenduje się rezygnację z efektów ogólnie zastrzegających wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne dla specjalności.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, choć bezdyskusyjne jest tylko, że dyscypliną wiodącą muszą być nauki o zarządzaniu i jakości, a wspierającą ekonomia i finanse. Zasadność dołączenia innej lub innych dyscyplin

wspierających warto jeszcze przeanalizować. Efekty kierunkowe opisują w sposób trafny, specyficzny (co jednak nie dotyczy efektów wiedzy dla zakresów studiów), realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia w oczywisty sposób wiąże się misją Uczelni i jej celami strategicznymi. Niewątpliwie jest też jej oparcie na osiągnięciach dyscyplin nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów. Korzysta także z osiągnięć innych dyscyplin, ale jest dyskusyjne, czy w stopniu uzasadniającym wykazanie jednej z nich czy dwóch lub żadnej. Przekonujące jest oparcie koncepcji kształcenia na badaniach rynku pracy i opiniach otoczenia społeczno-gospodarczego oraz ich zorientowanie na potrzeby rynku pracy. Efekty uczenia sformułowano dobrze, lecz nietypowe i dyskusyjne jest zawarcie w nich sformułowań ogólnych zastrzegających nieokreślone elementy wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla zakresów studiów (specjalności).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie kluczowych dyscyplin do których kierunek jest przyporządkowany. Uczelnia deklaruje, iż kluczowe treści kształcenia dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim odnoszą się do zagadnień związanych z zarządzaniem zasobami ludzkimi, projektami, jakością. Część treści kształcenia odnosi się do dyscypliny ekonomia i finanse, w szczególności dotyczy to zagadnień mikro- i makroekonomii, a także finansów i rachunkowości przedsiębiorstwa. Uczelnia traktuje tematykę związaną z dyscypliną ekonomia i finanse jako tworzącą podbudowę dla rozumienia istoty zarządzania, w tym zjawisk związanych z zarządzaniem w skali globalnej, krajowej, regionalnej i lokalnej.

Łącznie treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Są też powiązane z działalnością naukową prowadzoną na Uczelni.

Czas trwania studiów oraz nakład pracy konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie

oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć przypisanych do poszczególnych przedmiotów, z uwzględnieniem podziału na wykłady i ćwiczenia oraz z uwzględnieniem bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich oraz samodzielnej pracy studentów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Na studiach stacjonarnych zajęcia dydaktyczne związane z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów są realizowane w formie wykładów i ćwiczeń. Wykłady obejmują łącznie 1215 godz. zaś ćwiczenia 1230 godz. , łącznie 2445 godzin dydaktycznych. Przyjmując współczynnik stosowany przy wyliczaniu punktacji ECTS (stosowany przez uczelnie na poziomie 25 godzin pracy na 1 punkt ECTS) liczbę punktów ECTS przypadającą na zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich można oszacować na 97.8 . W przypadku studiów stacjonarnych liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich spełnia warunek określony w ustawie z dnia 20 lipca 2018 - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz.U. poz. 1668 określony w art. 63 ust. 1 pkt 1 zakładający, że studia są prowadzone w formie studiów stacjonarnych, w ramach których co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. Na studiach niestacjonarnych wymiar zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi w zależności od wybranego zakresu 1512 lub 1521 godzin i należy mu przypisać około 60 punktów ECTS.

Sekwencja zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Przedmioty podstawowe w których zawarte są dwa przedmioty ogólnouczelniane (do wyboru), język obcy a także proseminarium realizowane są w semestrach I, II, III, IV. Przedmioty kierunkowe realizowane w semestrach od I do V. Realizacja przedmiotów z wybranego zakresu studiów odbywa się od semestru III i trwa do semestru VI. Sekwencja zajęć opisana w planie studiów zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Program studiów zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS. Łączny wymiar zajęć do wyboru wynosi 70 ECTS (ok. 39 % ogółu punktów). Składają się na nie zajęcia określone jako przedmioty z zakresu studiów (w tym seminarium dyplomowe) a także przedmioty do wyboru, praktyki zawodowe oraz języki. **Studenci mają możliwość wyboru specjalizacji spośród trzech dostępnych: Zarządzanie zasobami ludzkimi, Zarządzanie w hotelarstwie i turystyce oraz Zarządzanie w biznesie. Ze względu na brak zainteresowania studentów specjalnością Zarządzanie w hotelarstwie i turystyce nie była ona uruchamiana w ostatnich latach.**

W odniesieniu zarówno do studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych uczelnia w Raporcie samooceny deklaruje, iż łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową wynosi 96 ECTS. Zestawienie przedmiotów zawarto w tabeli na stronach 35-36 Raportu samooceny, ale w trakcie wizytacji przedyskutowano zawarte w nim informacje, gdyż wywoływały wątpliwości ZO. Nowe, poprawne zestawienie przesłano po wizytacji. Obecnie z przekazanego zestawienia wynika, iż moduły zajęć związane z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem studiów obejmują następujące wartości punktacji ECTS: 74 dotyczyło przedmiotów kierunkowych, a 26 przedmiotów z zakresu Zarządzanie zasobami ludzkimi, 21 z zakresu Zarządzanie w biznesie, 19 Zarządzanie w hotelarstwie i turystyce. Łączna liczba punktów ECTS odpowiednio dla wzmiankowanych zakresów studiów wynosi: 100, 95 i 93. Analiza wymienionych zestawień pozwala potwierdzić, iż spełniony jest obecnie wymóg, aby na kierunku o profilu ogólnoakademickim program studiów obejmował zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w programie kształcenia ujęto zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości jednego języka obcego w wymiarze 5 punktów ECTS, prowadzące do opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 .

Kierunek studiów *zarządzanie* przyporządkowany jest do dyscyplin z dziedziny nauk społecznych, w związku z tym obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż jest to określone w wymaganiach.

W kształceniu na ocenianym kierunku studiów wykorzystywane są metody i techniki kształcenia na odległość. W odniesieniu do studiów stacjonarnych e-learning jest wykorzystywany jedynie jako forma wspomagająca zajęcia w formach tradycyjnych przewidziane w programie kształcenia. Natomiast w odniesieniu do studiów niestacjonarnych nauczanie przy użyciu technologii informatycznej realizowane jest w następujących proporcjach:

- - wykład (w zależności od zakresu) – od 720 godz. (w tym e-learning 480 godz.) lub 729 godz. (w tym e-learning 486 godz.),
- - ćwiczenia – 792 godz. (w tym e-learning 48 godz.) w przypadku każdego z zakresów.

Uczelnia deklaruje, że celem wprowadzenia e-learningu było wyposażenie studentów w umiejętności pracy samodzielnej wspomaganej przez nowoczesne techniki informatyczne. Wykorzystywana jest platforma e-learningowa, która z jednej strony wspomaga zajęcia realizowane metodami tradycyjnymi z drugiej służy przeprowadzaniu zajęć e-learningowych w trybie konsultacji zdalnych. W ramach zasobów platformy udostępniany jest katalog e-kursów stanowiących ofertę edukacyjną uczelni, która jest aktualizowana co semestr. Zajęcia e-learningowe stanowią wsparcie dla tradycyjnych metod kształcenia i mogą przyjąć różne formy, m. in. publikowanie kart przedmiotów i materiałów dydaktycznych (prezentacji, plików graficznych, plików dźwiękowych, plików video), prowadzenie zajęć on-line, przeprowadzanie konsultacji, kolokwium i projektów grupowych. W trakcie wizytacji Uczelnia udostępniła dokumenty świadczące o stosowanych szczegółowych zasadach kształcenia na odległość. Ponadto w trakcie wizytacji analizowano zasoby e-kursów a także dokumentację zaliczeń wybranych przedmiotów dokonanych w formie e-learningowej. Można jednoznacznie pozytywnie ocenić dostępność materiałów e-learningowych, które stanowią wsparcie dla tradycyjnych metod kształcenia. Natomiast aktywność on-line studentów w ramach zajęć klasyfikowanych jako zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego jest jeszcze zbyt niska. Rekomenduje się rozwój aktywnych, synchronicznych form aktywności studentów w ramach zajęć prowadzonych na odległość. Wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

Uczelnia stosowane metody dydaktyczne dzieli na metody podające i metody niepodające. Do metod podających zalicza: wykład, narrację, opis, wyjaśnianie, konsultację. Natomiast do metod niepodających: metodę problemową, dyskusję, debatę, dialog, symulację, sytuacyjną, burzę mózgów, zajęcia praktyczne, projekty (np. projekt badawczy, indywidualny projekt studencki, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych), tekstu przewodniego (np. analiza i interpretacja tekstów źródłowych). Wśród stosowanych tak zwanych metod niepodających można zauważyć duży udział metod stymulujących studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się.

Biorąc pod uwagę formy prowadzenia zajęć większość stanowią wykłady - 1215 godz., 50 % ogółu zajęć na studiach stacjonarnych i od 720 do 729 godzin wykładów na studiach niestacjonarnych (48%). Warto przy tym zauważyć, iż wymiar zajęć o charakterze podającym zmniejsza się z kolejnymi semestrami. W pierwszej kolejności realizowane są zajęcia teoretyczne, a ich uzupełnieniem są zajęcia aktywizujące w

formie ćwiczeń. Ponadto, jak wzmiankowano wyżej, wykorzystuje się także kształcenie na odległość: e-learning. Uczelnia zakłada, iż metody podające wykorzystywane są przede wszystkim do realizacji efektów z zakresu wiedzy. Metody niepodające są powiązane z zajęciami w formie ćwiczeń i są wykorzystywane do realizacji efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Metody dydaktyczne zostały wskazane w kartach przedmiotów odrębnie dla wykładów i ćwiczeń. W kartach przedmiotów metody dydaktyczne nie zostały bezpośrednio odniesione do zakładanych efektów uczenia, tym nie mniej należy uznać, iż stosowane metody dydaktyczne są merytorycznie powiązane z zakładanymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Można zatem potwierdzić, iż metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się.

Biorąc pod uwagę bogate spektrum przewidzianych w programie kształcenia metod dydaktycznych można potwierdzić, iż w ich doborze są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się

Stosowane metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Występuje możliwość studiowania w ramach tak zwanej indywidualnej organizacji studiów. Indywidualna organizacja studiów może przybrać następujące formę indywidualnego programu studiów, indywidualnego planu zajęć, spersonalizowanego planu studiów. Zgodnie z Regulaminem studiów studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem nie można odmówić zgody na odbywanie studiów na określonym kierunku i poziomie według indywidualnej organizacji studiów do czasu ich ukończenia. Studenci z niepełnosprawnością mogą ubiegać się o dostosowanie sposobu organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego, w tym warunków odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności. Gdy niepełnosprawność studenta uniemożliwia jego bezpośredni udział w zajęciach dydaktycznych, właściwy prorektor ds. kształcenia na wniosek studenta może zezwolić na zwiększenie dopuszczalnej absencji, ustalić indywidualny plan studiów lub wyrazić zgodę na zmianę formy weryfikacji poziomu osiągnięcia efektów uczenia się. Ponadto na wniosek studenta mogą zostać zastosowane rozwiązania polegające na włączaniu do udziału w zajęciach osób trzecich, w szczególności asystenta osoby z niepełnosprawnością lub zastosowaniu przez studenta z niepełnosprawnością dodatkowych urządzeń.

Studenci mają obowiązek odbyć praktykę zawodową w wymiarze minimum 180 godzin. Studenci mają możliwość zaliczenia praktyk pracą zawodową, jeżeli zakres obowiązków umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się na kierunku zarządzanie. Z uwagi na specyfikę Uczelni i kierunku studiów większość studentów niestacjonarnych realizuje praktyki studenckie w miejscu pracy zawodowej. **Studenci samodzielnie wybierają miejsca praktyk (najczęściej tożsame z miejscem ich aktualnej pracy zawodowej).**

Uczelnia zakłada, iż w odpowiedzi na potrzeby studentów, a także zachowując równowagę pomiędzy pracą zawodową i studiami a życiem rodzinnym zajęcia dydaktyczne nie są organizowane w niedziele. Rozplanowanie zajęć powoduje ich realizację w późnych godzinach wieczornych (do 21:35), jednak umożliwia to efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom ocenianego kierunku studiów informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Liczebność grup studenckich na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych jest dopasowana do formy zajęć (ćwiczenia – grupy liczące około 20-25 osób) oraz do pojemności sal dydaktycznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Analiza treści kształcenia wykazała, iż są one kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć przypisanych do poszczególnych przedmiotów, z uwzględnieniem podziału na wykłady i ćwiczenia z uwzględnieniem bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich oraz samodzielnej pracy studentów zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wymiar zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów jest zgodny z wymaganiami. Program studiów zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS. Spełniony jest także wymóg aby na kierunku o profilu ogólnoakademickim program studiów obejmował zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. W kształceniu na ocenianym kierunku studiów wykorzystywane są metody i techniki kształcenia na odległość. Można jednoznacznie pozytywnie ocenić dostępność materiałów e-learningowych, które stanowią wsparcie dla tradycyjnych metod kształcenia. Natomiast aktywność on-line studentów w ramach zajęć klasyfikowanych jako zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego jest jeszcze zbyt niska. Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Organizacja zajęć pozwala efektywnie wykorzystać czas studiów. Praktyki zawodowe są poprawnie zorganizowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste, bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Nie zapewniają jednak optymalnej selekcji kandydatów, gdyż wstęp na studia jest wolny.

W Uczelni funkcjonuje system zapewniający możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Jego formalną podstawą jest Uchwała nr 6/205 Senatu WSGE z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Najnowszy Regulamin organizacji potwierdzania efektów uczenia się uchwalono dnia 18 września 2019 roku. Efekty uczenia się potwierdza się w zakresie odpowiadającym

efektom uczenia się zawartym w programie studiów określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Potwierdzania efektów uczenia się dokonuje Komisja na podstawie zawierającego wymagane dowody wniosku złożonego w ramach przewidzianej procedury. Zagwarantowana jest procedura odwoławcza od decyzji Komisji. W wyniku pozytywnej oceny kandydat otrzymuje dokument potwierdzający uznanie efektów uczenia się w odniesieniu do konkretnych przedmiotów, z informacją o uzyskanej ocenie, liczbie punktów ECTS i poziomie PRK, do którego są przypisane, wraz z informacją o profilu studiów. Od 2015 roku z procedury potwierdzania efektów uczenia się nabytych poza systemem studiów skorzystało łącznie 5 studentów, a z kierunku zarządzanie 2 studentów. Zgodnie z Regulaminem osoba przyjęta na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się może korzystać z indywidualnej organizacji studiów i opieki naukowej.

W Uczelni funkcjonują właściwe warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, które zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich a adekwatności. W przypadku ustalania różnic programowych, Prorektor właściwy ds. kształcenia może zaliczyć studentowi część zajęć jako przedmioty równoważne. Określając równoważność przedmiotów stosuje się następujące kryteria: 1) efektów zaliczonych na studiach pierwszego stopnia nie można zaliczyć jako równoważnych na studiach drugiego stopnia, 2) zgodność efektów uczenia się i treści programowych, 3) liczby punktów ECTS (liczby godzin dydaktycznych) uzyskanych przez studenta za dany przedmiot, 4) formy zaliczenia przedmiotu.

Przebieg procesu dyplomowania regulowany jest obecnie zarządzeniem Rektora nr 8/2019 z dnia 17 września 2019 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu procesu dyplomowania w WSGE, określającym wymagania formalne oraz merytoryczne w stosunku do prac dyplomowych. Wszystkie osoby studiujące na kierunku mają możliwość wyboru opiekuna pracy dyplomowej, a następnie wspólnie z opiekunem wybierany jest temat pracy dyplomowej. Zgodnie z przyjętymi regulacjami pracę dyplomową może stanowić w szczególności praca pisemna, a po wyrażeniu zgody przez Dziekana na wniosek studenta, także opublikowany artykuł, praca projektowa, w tym projekt i wykonanie programu lub systemu komputerowego, oraz praca konstrukcyjna, technologiczna lub artystyczna. Oczywiście nie każda z tych form jest stosowana na ocenianym kierunku. W praktyce na podstawie analizy wylosowanych przez ZO PKA prac dyplomowych można stwierdzić, iż z reguły mają one charakter klasycznych prac pisemnych na temat zgodny z kierunkiem kształcenia. Praca dyplomowa prezentuje ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Uczelnia dokonuje sprawdzenia pisemnych prac dyplomowych przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem programu antyplagiatowego współpracującego z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych. Przejście kontroli antyplagiatowej jest warunkiem dopuszczenia pracy do obrony. Egzamin dyplomowy jest przeprowadzany w formie ustnej przed komisją składającą się z co najmniej trzech członków. Po egzaminie dyplomowym komisja ustala ostateczny wynik studiów.

Zasady i procedury dyplomowania są poprawne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Studenci są obiektywnie oceniani (co sami potwierdzili) oraz mogą na bieżąco uzyskać informacje o osiągniętych efektach uczenia się podczas konsultacji z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia. Wskazywane są również obszary do poprawy, co umożliwia im skuteczne zdobywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji określonych w programie studiów.

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się są zasadniczo sformułowane w Regulaminie studiów i szczegółowo rozwinięte w kartach przedmiotów. Metody sprawdzania i

oceniania efektów uczenia się są dostosowane do zakładanych efektów uczenia się zarówno w zakresie wiedzy i umiejętności jak i kompetencji społecznych. Uczelnia dołożyła starań, aby w nowym wzorze sylabusu zatwierdzonym w 2019 roku uwidocznione zostały powiązania pomiędzy realizowanymi (na wykładach i ćwiczeniach) treściami programowymi a efektami uczenia się (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) oraz metodami prowadzenia zajęć i sposobami sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów przez studenta. Analiza kart przedmiotów wykazała, iż w poszczególnych przedmiotach metody weryfikacji dobierane są specyficzne do potrzeb zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Zostaje także wskazany udział poszczególnych szczegółowych form weryfikacji w ocenie końcowej z procentowym określeniem ich wagi względem innych form zaliczenia przedmiotu. Najczęściej wykład kończy się egzaminem, który może być realizowany w formie egzaminu ustnego lub pisemnego. Pisemna forma egzaminu może przyjąć postać zadań lub testu otwartego czy też zamkniętego. Wykłady i ćwiczenia kończące się zaliczeniem na ocenę, mogą zostać zaliczone na podstawie: pracy kontrolnej, prezentacji z położeniem nacisku na pracę zespołową, umiejętności analizy danych i tworzenia strategii, umiejętności pisemnej prezentacji materiału empirycznego, projektu, eseju, sprawozdania, referatu, sprawozdania prowadzącego z dyskusji, materiałów pisemnych z metody problemowej, sprawdzianu praktycznego (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja), badania terenowego aktywności merytorycznej i zaangażowania społecznego. Prowadzący indywidualnie dla poszczególnych przedmiotów określają najwłaściwszy sposób weryfikowania przedmiotowych efektów uczenia się w oparciu treści programowe. Szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się są zawarte w częściach IV i V karty przedmiotu – Efekty uczenia się i ich weryfikacja oraz Forma i warunki zaliczenia. Do każdego efektu uczenia się nauczyciel akademicki przypisuje formę weryfikacji. Katalog możliwych form zaliczenia jest przypisany również do form zajęć. Dokonując wyboru, prowadzący zajęcia jest zobowiązany określić również procentową wagę każdej metody oceny dla oceny końcowej. Sylabus zawiera standardowy opis skali i kryteriów ocen. Analiza kart przedmiotów wykazała, iż generalnie dobór tych form nie budzi zastrzeżeń. Zauważono jedynie pewne niekonsekwencje w przypisywaniu form weryfikacji odpowiednio w części IV i części V kart przedmiotów. Ponadto pewne wątpliwości wynikają z stosowanej w przypadku niektórych przedmiotów zasady, aby wszystkie formy weryfikacji przypisywać wszystkim zakładanym efektom uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w części IV sylabusów. Rekomenduje się dokonanie przeglądu sylabusów pod kątem weryfikacji przypisywania różnych form weryfikacji do poszczególnych efektów uczenia się w częściach IV sylabusów oraz zapewnienia spójności form weryfikacji przewidywanych w części IV i części V sylabusów. Poza powyższym uchybieniem można potwierdzić, iż metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Uczelnia prowadzi zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Analiza kart przedmiotów (w zakresie form weryfikacji) oraz analiza platformy e-learningowej i rozmowy w trakcie wizytacji ZO wskazują, iż weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce, z tym że przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów kończących określone zajęcia odbywa się w siedzibie Uczelni. Wykorzystanie weryfikacji efektów poprzez platformę ma charakter wspomagający.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów oraz zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji

oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Możliwe jest także stosowanie form weryfikacji efektów uczenia się dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Studenci są na bieżąco informowani na temat ocen stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów. Wskazywane są również obszary do poprawy, co umożliwia im skuteczne zdobywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji określonych w programie studiów. Skuteczny narzędziem w tym zakresie jest tak zwany „Wirtualny dziekanat”, w ramach którego mają bezpośredni wgląd do uzyskiwanych wyników oraz platforma e-learningowa.

Regulamin studiów przewiduje zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Studentom przysługuje prawo do zaliczeń i egzaminów komisyjnych.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Następuje to przede wszystkim w ramach procesu dyplomowania. Praca dyplomowa jest przygotowywana w ramach Seminarium dyplomowego, a jej złożenie jest warunkiem zaliczenia przedmiotu. Seminarium dyplomowe obejmuje efekty i treści uczenia się związane z działalnością badawczą. Gotowa praca podlega recenzjom, które są przygotowywane zgodnie z obowiązującym w uczelni wzorem. Zakłada się, iż prace dyplomowe na ocenianym kierunku mają posiadać charakter badawczy, a także analityczno-syntetyczny. Zgodnie z formalnymi wytycznymi prace o charakterze badawczym, poza częścią teoretyczną, będącą wprowadzeniem w problematykę zagadnienia, zawierają opis metodologii – cel pracy, problem badawczy, pytania i hipotezy badawcze, metodę i technikę badań, ewentualnie dobór i charakterystykę próby oraz analizę wyników badań, podsumowanie, weryfikacja celu, pytań i hipotez. Nie sformułowano natomiast podobnych wymogów do prac określonych jako analityczno-syntetyczne.

Wymogi sformułowane odnośnie prac dyplomowych o charakterze badawczym dobrze odpowiadają potrzebie sprawdzenia i oceny przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności jako niezbędnemu elementowi weryfikacji zakładanych efektów uczenia się dla kierunku o profilu ogólnoakademickim. Natomiast brak jest przesłanek aby potwierdzić, iż prace dyplomowe o charakterze analityczno-syntetycznym właściwie odpowiadały potrzebie sprawdzenia i ocenie przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej. Tematyka prac dyplomowych na ocenianym kierunku jest zgodna z zakładanymi efektami uczenia się oraz z dyscyplinami do których przypisano kierunek. W trakcie wizytacji ZO wylosował prace dyplomowe do szczegółowej oceny. Analiza wykazała, iż prace nie zawsze mają charakter badawczy, którego właściwe wymogi zostały wyżej omówione. Prace często miały raczej charakter, jak to określa Uczelnia, analityczno-syntetyczny. W pracach tego typu nie wykorzystano badań własnych, a jedynie analizę literatury przedmiotu. Wystąpiły przypadki niezgodności tytułów pracy czy rozdziałów z ich faktyczną zawartością. Nie zawsze można potwierdzić zrealizowanie celu pracy. Zespół rekomenduje prowadzenie na ocenianym kierunku o profilu ogólnoakademickim prac o charakterze badawczym, gdyż takie prace właściwie przygotowują studentów do prowadzenia badań naukowych.

W kontekście osiągnięć naukowych studentów warto zauważyć, iż najlepsze prace dyplomowe mogą zostać wyróżnione nagrodą Rektora (w tym nagrodą pieniężną). Przede wszystkim jednak autorzy nagrodzonych prac mają możliwość opublikowania artykułu na bazie pracy w punktowanym czasopiśmie prowadzonym przez Wydawnictwo WSGE zatytułowanym „Journal of Modern Science” oraz w innych publikacjach, dzięki czemu mają możliwość nabywania kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej. Ponadto studenci mogą prezentować referaty na podstawie

prorowadzonych badań na corocznej ogólnopolskiej konferencji Zarządzanie w XXI wieku. W raporcie samooceny zawarto informacje o trzech opublikowanych artykułach studentów kierunku zarządzanie. W Uczelni funkcjonuje system dokumentowania dowodów na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia. Dokumentacja etapowa efektów uczenia się jest przechowywana w formie teczek przedmiotowych opisanych według ustalonego wzoru. W teczkach mają być przechowywane: sylabus przedmiotu, listy dokumentujące obecność studentów na ćwiczeniach oraz zawierające oceny składające się na ocenę końcową z zajęć, prace etapowe, prace egzaminacyjne semestralne, testy oraz prezentacje studentów. W przypadku pisemnego egzaminu testowego należy załączyć test z opisem kryteriów oceny. Natomiast w przypadku egzaminu ustnego załączana jest lista pytań ze wskazaniem przydzielonych każdemu studentowi pytań lub numerów pytań. Prace etapowe są przechowywane w wersji papierowej lub w wersji elektronicznej na płycie CD. Zgodnie z wprowadzonymi regulacjami nauczyciele akademicki prowadzący dane zajęcia mają obowiązek w terminie do 14 dni po zakończeniu sesji egzaminacyjnej dostarczyć teczkę do Biura Obsługi Kształcenia. Analiza wylosowanych w trakcie wizytacji prac etapowych wykazała, iż nie zawsze dokumentacja była kompletna z perspektywy przyjętych w kartach przedmiotów form weryfikacji. Prace weryfikowały przede wszystkim wiedzę studentów, a brakowało weryfikacji umiejętności.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste. W uczelni funkcjonuje system zapewniający możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów oraz zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Zauważono jedynie pewne niekonsekwencje w przypisywaniu form weryfikacji odpowiednio w części IV i części V kart przedmiotów. Ponadto pewne wątpliwości wynikają z stosowanej w przypadku niektórych przedmiotów zasady aby wszystkie formy weryfikacji przypisywać wszystkim zakładanym efektom uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w części IV sylabusów. Wymogi sformułowane odnośnie prac dyplomowych o charakterze badawczym dobrze odpowiadają potrzebie sprawdzenia i oceny przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności jako niezbędnemu elementowi weryfikacji zakładanych efektów uczenia się dla kierunku o profilu ogólnoakademickim. Natomiast brak jest przesłanek aby potwierdzić, iż prace dyplomowe o charakterze analityczno-syntetycznym właściwie odpowiadały potrzebie sprawdzenia i ocenie przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej. Ogólne zasady i procedury dyplomowania, są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. W uczelni funkcjonuje system dokumentowania dowodów na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia. Analiza wylosowanych w trakcie wizytacji prac etapowych wykazała, iż nie zawsze dokumentacja była kompletna z perspektywy przyjętych w kartach przedmiotów form weryfikacji. Tematyka prac dyplomowych na ocenianym kierunku jest zgodna z

zakładanymi efektami uczenia się oraz z dyscyplinami do których przypisano kierunek. W trakcie wizytacji ZO wylosował prace dyplomowe do szczegółowej oceny. Analiza wykazała, iż prace nie zawsze mają charakter badawczy. Prace często miały raczej charakter, jak to określa Uczelnia, analityczno-syntetyczny, czyli były opisowe, oparte na literaturze. W pracach tego typu nie wykorzystano badań własnych, a jedynie analizę literatury przedmiotu. Wystąpiły przypadki niezgodności tytułów pracy, czy rozdziałów z ich faktyczną zawartością. Nie zawsze można potwierdzić zrealizowanie celu pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W proces dydaktyczny na ocenianym kierunku zaangażowanych jest 26 nauczycieli akademickich, przy czym spełniony jest wymóg, iż ponad ¾ zajęć prowadzą nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Struktura kwalifikacji wszystkich nauczycieli akademickich przedstawia się następująco: 2 profesorów, 3 doktorów habilitowanych, 15 doktorów oraz 6 magistrów.

Liczebność kadry (26 osób) w stosunku do liczby studentów (331) wynosi w zaokrągleniu 1:13 i zapewnia prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicy reprezentują następujące dyscypliny naukowe:

- Nauki o zarządzaniu i jakości – 7 wykładowców;
- Nauki prawne – 5 wykładowców;
- Ekonomia i finanse – 4 wykładowców;
- Psychologia – 3 wykładowców;
- Socjologia – 2 wykładowców
- Nauki o bezpieczeństwie – 2 wykładowców;
- inne dyscypliny naukowe – 3 osoby.

Z powyższego zestawienia wynika, że kadra akademicka reprezentuje relatywnie szerokie spektrum dyscyplin naukowych oraz że w przyszłości należy sukcesywnie wzmocniać ten człon kadry, której dorobek naukowy lokuje się w wiodącej dyscyplinie naukowej, do której zostały przypisane efekty uczenia się, a mianowicie nauki o zarządzaniu i jakości. Studia na kierunku zarządzanie są studiami interdyscyplinarnymi. Efekty uczenia się i treści programowe obejmują przygotowanie z dziedziny nauk społecznych, w szczególności z dyscyplin: nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse oraz psychologia. Powyższe założenie znajduje odzwierciedlenie w strukturze kwalifikacji kadry akademickiej.

Praktyczne doświadczenie zawodowe posiada 4/5 wykładowców. Dorobek naukowy większości pracowników naukowo-dydaktycznych mieści się w dziedzinie nauk społecznych, zaś pozostałe osoby reprezentują dyscypliny związane bezpośrednio z realizowanymi zajęciami dydaktycznymi. Zajęcia z języków obcych są prowadzone przez kadrę lektorów.

Niewłaściwa obsada zajęć dotyczy jednego nauczyciela akademickiego, któremu powierzono prowadzenie zajęć z 2 przedmiotów w języku polskim i angielskim. Błędna obsada zajęć dotyczy magistra, który nie legitymuje się dorobkiem naukowym lub praktycznym doświadczeniem zawodowym, związanym z realizacją efektów uczenia się przewidzianych dla tych przedmiotów. Informacje na ten temat zawarto w Załączniku nr 4.

Zespołowi oceniającemu PKA przedstawiono szczegółowe zestawienie dorobku naukowego kadry akademickiej zaangażowanej w proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów. Wśród podanych 31 tytułów publikacji warto wymienić te poświęcone polityce ochrony środowiska w sektorze usług turystycznych, budowaniu optymalnych relacji z nabywcami, roli zasobów ludzkich w strategicznym zarządzaniu organizacją, problematyce cyfrowej transformacji społeczeństwa. Ponadto tematyka badawcza kadry akademickiej koncentruje się głównie na takich zagadnieniach, jak:

- marketing, komunikacja społeczna, komunikowanie w organizacjach;
- innowacyjność i przedsiębiorczość,
- zarządzanie różnorodnością w pracy w ramach zarządzania zasobami ludzkimi.

Obejmuje ona także inne obszary badawcze dotyczące bezpieczeństwa danych osobowych, ekonomiki turystyki, problemów migracji, itp. Badania dotyczą wybranych kwestii społeczno-ekonomicznych na poziomie lokalnym (np. przedsiębiorczość i rozwój sektora MSP w powiecie otwockim), krajowym (np. rozwój rynku turystycznego w Polsce), ponadnarodowym (np. problem migracji w UE) i globalnym (np. wyzwania współczesnego świata związane z ochroną klimatu i zapewnieniem zrównoważonego rozwoju).

Nauczyciele akademicy prowadzą badania naukowe, zgodnie z planami badawczymi zatwierdzonymi na dany rok. W proces badawczy włączani są również studenci, czego rezultatem jest ich udział w studenckich konferencjach naukowych o zasięgu krajowym oraz międzynarodowym i w seminariach naukowych. Studenci mają możliwość rozwijania kompetencji badawczych, służących przygotowywaniu prac dyplomowych. Ponadto studenci biorą udział w pracach kół naukowych oraz pod kierunkiem nauczycieli akademickich publikują wyniki badań na łamach czasopisma naukowego Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej. Wyniki badań popularyzowane były również podczas cyklu pięciu konferencji naukowych organizowanych przez Uczelnię w latach 2015-2019.

Reasumując, liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku zarządzanie oraz ich kwalifikacje zapewniają prawidłową realizację zajęć, a tym samym umożliwiają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Obciążenie dydaktyczne nauczycieli akademickich zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy odpowiada wymaganiom.

Stosowana przez władze Uczelni polityka kadrowa bazuje na doborze nauczycieli akademickich w oparciu o transparentne zasady, co pozwala na prawidłową realizację zajęć. Studenci mają możliwość anonimowej oceny nauczycieli akademickich poprzez ankietę, którą uzupełniają w drugiej połowie semestru podczas każdych zajęć. Ankieta jest rozdawana i zbierana przez przedstawicieli studentów, a jej wyniki analizowane przez Biuro Karier. Kwestionariusz ankiety zawiera szereg pytań zamkniętych i otwartych, w których studenci oceniają cel zajęć, treści programowe, założone do osiągnięcia efekty i metody ich weryfikacji, warunki i formy zaliczenia zajęć, literaturę przedmiotu, zgodność sylabusu z prowadzonymi zajęciami, merytoryczną jakość prowadzonych zajęć, sposób przekazywania wiedzy i

komunikatywność wykładowcy, obiektywizm oceniania i podejście nauczyciela do studenta, itp. Wnioski płynące z badania opinii studentów są uwzględniane w ocenie okresowej nauczycieli akademickich oraz doskonaleniu kadry. W Wirtualnym Dziekanacie publikowany jest również raport z oceny wykładowców prezentujący najwyżej i najniżej ocenione przedmioty – Uczelnia zapewnia do niego publiczny dostęp.

Uczelnia wypracowała właściwy system nagradzania nauczycieli akademickich za osiągnięcia na polu naukowym i dydaktycznym. Przyjęte rozwiązania posiadają motywacyjny charakter i są pozytywnie oceniane przez kadrę akademicką.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację. Ponadto sprzyja stabilizacji zatrudnienia, rozwojowi kadry akademickiej, kreuje warunki pracy stymulujące wykładowców do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i kompleksowego samorozwoju. Atrybutem polityki kadrowej jest również to, że zawiera skuteczne mechanizmy przeciwdziałania powstawaniu konfliktów i ich rozwiązywania z poszanowaniem praw obydwu stron.

Zaangażowana w proces dydaktyczny kadra akademicka cechuje się stabilnością zatrudnienia. Jest to kadra na trwałe związana z ocenianym kierunkiem studiów. Wynika to między innymi z 16-letniej tradycji kształcenia na studiach I stopnia na tym kierunku. O pełnym zaangażowaniu kadry w sprawy naukowo-dydaktyczne, wychowawcze i organizacyjne świadczy również przebieg spotkania zespołu oceniającego PKA z 14 nauczycielami akademickimi podczas wizytacji. Podczas tego owocnego spotkania wymieniono poglądy na tematy takie jak przyszłość kierunku, bariery wizowe związane z rekrutacją studentów obcokrajowców, problemy kulturowe i mentalne związane z integracją studentów polskich i azjatyckich, itp.

Polityka kadrowa władz WSGE jest zorientowana na wspieranie prac awansowych nauczycieli akademickich. W ostatnich 5 latach troje pracowników prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, a kolejne cztery osoby uzyskały stopień naukowy doktora. Nieco jednak martwi, iż spośród 9 osób tylko 2 prace awansowe dotyczyły wiodącej dyscypliny naukowej, jaką są nauki o zarządzaniu i jakości.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Z wyjątkiem jednej osoby nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i/lub doświadczenie zawodowe w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kanonu kierunku zarządzanie, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę

kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów. Jej rezultaty są wykorzystywane przez władze WSGE do doskonalenia kadry.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia dysponuje bardzo dobrą infrastrukturą naukowo-dydaktyczną, która jest wykorzystywana w procesie kształcenia na ocenianym kierunku. Bazę dydaktyczną stanowi kompleks składający się z trzech nowoczesnych budynków stanowiących własność Uczelni i oddanych do eksploatacji w latach 2010, 2015 i 2017. Pierwszy z budynków posiada powierzchnię 1350 m². Znajduje się w nim 7 nowoczesnych multimedialnych sal dydaktycznych, w tym: 4 klimatyzowane sale na 30 - 40 osób, 1 klimatyzowana sala na 80 osób, 1 sala na 25 osób i 1 laboratorium informatyczne na 15 osób oraz biblioteka z czytelnią. W drugim budynku (550 m²) znajduje się 8 sal dydaktycznych, w tym 4 sale na 20-40 osób oraz 4 sale 50 - 60 osobowe, w tym 3 sale klimatyzowane. Trzeci obiekt posiada powierzchnię 480 m² przeznaczoną na 5 sal dydaktycznych, w tym 3 sale na ok. 20-40 osób oraz 1 sala ok. 55 osobowa. W każdej sali wykładowej zapewniony jest dostęp do urządzeń multimedialnych oraz stały dostęp do Internetu. Atutem infrastruktury dydaktycznej są ponadto nieodpłatne parkingi dla studentów i wykładowców, boisko sportowe oraz miejsca do odpoczynku na ławkach ogrodowych.

W laboratorium informatycznym znajduje się 20 zestawów komputerowych z wyposażeniem. Jest to sprzęt stosunkowo nowy, na którym zainstalowano następujące programy użytkowe:

☐ Aplikacja wspomagająca zarządzanie zadaniami w firmie. Oferuje możliwość rozdzielania zasobów i finansów podczas tworzenia projektu. Program posiada wiele narzędzi raportujących i interfejsów wspomagających zarządzanie projektem. Za pomocą Project-a tworzyć można harmonogramy, budżet projektu, identyfikację projektu z czasem i zasobami oraz wizualizacje;

☐ Program do tworzenia diagramów na podstawie złożonych danych. Pomaga on w upraszczaniu złożonych informacji dzięki łatwym do zrozumienia diagramom. Program obejmuje wzorniki dla biznesu, podstawowe diagramy sieciowe, schematy organizacyjne, podstawowe schematy blokowe oraz diagramy uniwersalne;

☐ Pełna wersja pakietu biurowego, w skład której wchodzi programy: do edycji tekstu, arkusz kalkulacyjny, do prezentacji, do przeglądania poczty, baz danych, Publisher, InfoPath, Lync oraz aplikacje Online. Oprogramowanie przeznaczone jest do instalacji na komputerze osobistym z licencją nieograniczoną czasowo;

☐ Program Server CAL 2016 Sngl Academic OLP 1 License No Level Device CAL;

☐ Program Server Standard Core 2016 Sngl Academic OLP 16Licenses NoLevel CoreLic;

☐ Program Środowisko Deweloperskie umożliwiający tworzenie atrakcyjnych aplikacji konsumenckich i biznesowych działających na urządzeniach i w chmurze.

Ponadto w Uczelni wykorzystywane są następujące systemy informatyczne: baza studentów proAkademia z modułem Wirtualny Dziekanat, platforma e-learningowa moodle, APOGRAF do sprawdzania listy obecności studentów, system biblioteczny BIBLIOTEKA oraz zewnętrzne: systemy związane z realizacją programu Erasmus: MT+, on-line FRSE, OLS, systemy związane z funkcjonowaniem szkolnictwa wyższego w Polsce: POL-on, OSF OPI, Repozytorium, MEWA, SOWA i inne.

Na platformie e-learningowej udostępniany jest katalog e-kursów, którego zawartość aktualizowana co semestr. Zajęcia e-learningowe stanowią wsparcie dla tradycyjnych metod kształcenia i przyjmują różne formy, m.in. publikowanie kart przedmiotów i materiałów dydaktycznych (takich jak prezentacje, zadania), przeprowadzanie konsultacji, współpraca w ramach projektów grupowych. Każdy student, po zalogowaniu, ma dostęp m.in. do zbioru przedmiotów realizowanych podczas danego semestru.

Zdaniem ZO PKA władze Uczelni zapewniają należyte dostosowanie infrastruktury badawczo-dydaktycznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Studenci z niepełnosprawnością mogą we właściwy sposób uczestniczyć w kształceniu poprzez korzystanie z sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, a także z zaplecza sanitarnego. Studenci niedowidzący lub słabo widzący mają możliwość korzystania ze specjalistycznych klawiatur do komputera, notesu brajlowskiego z synteizatorem mowy, Prisma - stacjonarnego powiększalnika pisma, urządzenia zastępującego mysz komputerową. Studentom niepełnosprawnym ruchowo zapewnia się udogodnienia w postaci podjazdów do budynków i sal wykładowych. Warto również nadmienić, że w ramach konkursu „Uczelnia dostępna” złożono projekt pt. „WSGE uczelnią dostępną dla osób z niepełnosprawnościami”.

Biblioteka WSGE funkcjonuje od 2003 roku i posiada powierzchnię 130 m² (w tym powierzchnia czytelników – 40 m² z 12 miejscami dla czytelników) oraz księgozbiór liczący ponad 26,6 tys. książek drukowanych. Do dyspozycji czytelników są książki z następujących obszarów nauki: zarządzanie, ekonomia i finanse, psychologia, socjologia, nauki prawne, nauki o polityce i administracji, nauki o bezpieczeństwie, pedagogika, nauki o komunikacji społecznej i mediach, ochrona środowiska i inne. W bibliotece jest dostępnych ok. 2000 pozycji książkowych (łącznie ponad 4500 woluminów) związanych z przedmiotami, które są realizowane w planie studiów na ocenianym kierunku „zarządzanie”.

W prenumeracie bieżącej jest około 30 czasopism. Biblioteka Uczelniana zawarła porozumienia dotyczące wypożyczeń międzybibliotecznych z 50 innymi bibliotekami.

Biblioteka WSGE posiada dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADEMICA - programu realizowanego przez Bibliotekę Narodową oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki (WBN). W WSGE można korzystać z dostępu do baz: EBSCO Science Direct (Elsevier), Springer Link, Nature, Wiley, SCOPUS, Web of Science. Biblioteka wykorzystuje pakiet programowy BIBLIOTEKA, który pozwala na sprawne prowadzenie katalogów, bibliografii i kartotek bibliotecznych. W Bibliotece znajdują się 3 nowe komputery z możliwością nieodpłatnego korzystania z Internetu. Ponadto w przyległej do biblioteki sali na potrzeby czytelników udostępnianych jest 14 komputerów.

Warto również podkreślić, że władze Uczelni podejmują starania o rozwój zasobów składających się na infrastrukturę naukowo-dydaktyczną. Zadaniu temu służy między innymi realizacja w latach 2019-2022 projektu „Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej uczelnią przyszłości”, w wyniku którego studenci ocenianego kierunku zarządzanie mogą czerpać korzyści z zakupu nowego wyposażenia pracowni komputerowej, w tym zakupu licencji STATISTICA. Z kolei zbiory biblioteczne są systematycznie wzbogacane o książki, których zakup jest finansowany ze środków własnych. Część nowych zbiorów

pochodzi z darów z innych bibliotek, stowarzyszeń, fundacji, organizacji oraz od osób prywatnych, jak również z wymiany z innymi uczelniami.

Uczelnia zapewnia darmowy dostęp do Internetu na terenie każdego z budynków. W bibliotece można również skorzystać z usług kserograficznych.

Zasoby infrastrukturalne, w tym biblioteczne umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej. Zasoby czasopiśmiennicze obejmują pozycje zalecane w kartach przedmiotów i dostępne są w liczbie adekwatnej do potrzeb kształcenia. Ich dostępność nie budzi zastrzeżeń.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, a także wyposażenie techniczne pomieszczeń podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach optymalizacyjnych. Corocznie jest monitorowany stan infrastruktury WSGE. Wyniki audytu są przedmiotem posiedzeń Komisji ds. Jakości i Efektów Kształcenia. Przykładowo w roku 2019 roku została w pełni wyposażona pracownia informatyczna. Pod koniec roku 2019 i na początku 2020 będzie wdrażany program USOS oraz uaktualniona zostanie platforma e-learningowa.

Również Biblioteka WSGE regularnie weryfikuje zasoby księgozbioru - przede wszystkim w oparciu o wykazy literatury podstawowej zawartej w sylabusach. Brane są także pod uwagę sugestie wszystkich wykładowców. Bardzo dobrą formą komunikacji z czytelnikami na temat potrzeby uzupełnień zbiorów bibliotecznych jest formularz kontaktowy zamieszczony na stronie internetowej Uczelni w zakładce Biblioteka. Dzięki współpracy z kadrą akademicką poznaje się potrzeby studentów i prowadzących zajęcia dotyczące np. stanu księgozbioru, planu prenumeraty, zasad komunikacji z biblioteką i wszelkich bieżących niedogodności.

Jeśli chodzi o monitoring pracy dziekanatu, to corocznie prowadzona jest ankietyzacja studentów w celu poznania ich opinii na temat oceny uczelnianej administracji w tym biblioteki. Studenci mają przy tym możliwość oceny zasobów bibliotecznych, ich aktualności oraz dostępności. Raport z przeprowadzonej analizy jest omawiany podczas posiedzeń Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są nowoczesne oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Od wielu lat przy Wyższej Szkole Gospodarki Euroregionalnej w Józefowie funkcjonuje Rada Patronacka, jako specjalnie dobrana grupa osób różnych zawodów i zajmujących różne stanowiska. Rada jest powoływana przez Rektora Uczelni. Spotkania Rady Patronackiej odbywają się w zasadzie, dwa razy w roku, jednak w sytuacji występujących zmian w programach kształcenia, organizacji praktyk itp. spotkania w miarę potrzeb odbywają się częściej. Rada analizuje, omawia, akceptuje i ewentualnie doradza zmiany lub uzupełnienia w organizacji i realizacji kształcenia na poszczególnych kierunkach. Współpraca jednostki odpowiedzialnej za oceniany kierunek z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego bazuje na wieloletnich i stałych, bezpośrednich relacjach. Jej podstawowy zakres dotyczy praktyk studenckich i realizacji zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym przez tzw. praktyków. Pozostałe formy współpracy to zajęcia terenowe, wykłady i warsztaty dla studentów prowadzone akcyjnie przez przedstawicieli pracodawców i wspólne konferencje. Jednostka odpowiedzialna za oceniany kierunek realizuje współpracę w interesariuszami zewnętrznymi na podstawie porozumień, obecnie podpisała ponad 30 porozumień o współpracy. Współpraca z tymi podmiotami jest bardzo ścisła, regularna i wieloletnia. Jako przykłady działań potwierdzających wpływ interesariuszy zewnętrznych na proces kształcenia można wskazać przykłady działań i propozycji składanych przez przedstawicieli tego środowiska:

- propozycja zmiany profilu przedmiotu z księgowości i rachunkowości na rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza,
- propozycja wzbogacenia kształcenia w zakresie kompetencji miękkich,
- aktywny udział w konsultowaniu regulaminu praktyk zawodowych oraz zasad sporządzania dokumentacji przez zakładowych opiekunów praktyk, w szczególności sporządzania opinii i oceny osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się,
- czynny udział w opracowywaniu zmian w opisach kwalifikacji absolwentów.

Licznie przybyli na spotkanie w trakcie wizytacji pracodawcy potwierdzili właściwe przygotowanie studentów do praktyk, pozytywnie wypowiadali się o zaangażowaniu studentów w zajęcia praktyczne. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym WSGE jest pomysłodawcą i współorganizatorem Forum Gospodarczego. W jego organizacji biorą udział także władze powiatu i władze poszczególnych gmin oraz inne instytucje, z którymi Uczelnia współpracuje na bieżąco. Wymienić tu można Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury w Otwocku (organizacja Gali Biznesu w pomieszczeniach PMDK, organizacja wykładów otwartych i spotkań z młodzieżą Szkół Średnich Powiatu Otwockiego), Narodowe Centrum Badań Jądrowych w Świerku, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpowodzi – Państwowy Instytut Badawczy w Józefowie (współorganizacja wielu

konferencji, udział studentów WSGE w organizowaniu Dni Otwartych NCBJ). W tym przedsięwzięciu udział biorą przede wszystkim stowarzyszenia przedsiębiorców powiatu otwockiego.

Uczelnia zorganizowała siedem Forów Gospodarczych Powiatu Otwockiego. Uczelnia zapewniała najczęściej Panele Dyskusyjne o charakterze naukowym, a także przyznawała wyróżnienia i nagrody Rektora dla najlepszych przedsiębiorców Powiatu Otwockiego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Włączanie pracodawców i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesy określania i weryfikacji efektów uczenia się ma charakter sformalizowanej współpracy (np. w ramach powołanej kilka lat temu Rady Patronackiej) i niesformalizowanych kontaktów kadry wykładowej. Należy natomiast podkreślić często bezpośrednie i ścisłe kontakty z przedstawicielami podmiotów z szeroko rozumianego otoczenia gospodarczego, które stanowią bardzo dobrą płaszczyznę do rozwijania i pogłębiania współpracy oraz gwarantują skuteczną realizację praktyk studenckich. Potwierdzeniem takiej współpracy były opinie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego licznie przybyłych na spotkanie z ZO. Pozytywnym elementem współpracy jest również realizacja zajęć terenowych u partnerów, konferencji czy też prelekcji. Jednostka widzi konieczność ciągłego zacieśniania współpracy z otoczeniem i potrzebę jej wykorzystania w doskonaleniu programu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia stwarza warunki do rozwoju studentów kierunku w zakresie włączenia ich do międzynarodowego systemu szkolnictwa wyższego. Można wskazać następujące sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia kształcenia:

1) Anglojęzyczny tok studiów realizowanych w formie stacjonarnej jest niewątpliwie elementem pozytywnie wyróżniającym kształcenie na ocenianym kierunku. W ramach studiów I stopnia uruchomione zostały studia w dwóch zakresach (specjalnościach) tj. Business Administration oraz Hotel and Tourism Management. Zakres studiów Business Administration pozwala na podjęcie pracy w korporacjach międzynarodowych działających w sferze księgowości, finansów zarządzania, zarządzania zasobami ludzkimi czy zarządzania projektami. Z kolei zakres Hotel and Tourism Management został utworzony ze względu na duże zainteresowanie zarządzaniem w sektorze turystyki

i hotelarstwa w krajach azjatyckich, z których przede wszystkim pochodzą cudzoziemcy studiujący w WSGE. Internacjonalizacja kształcenia wyraża się również tym, że większość cudzoziemców studiujących w WSGE to studenci kierunku zarządzanie. Są to obywatele, takich krajów jak np. Nepal, Indie, Tadżykistan, Uzbekistan, Chiny i wiele innych. Absolwenci studiów w języku angielskim bez trudu znajdują pracę nie tylko w Polsce, ale także bardzo często poza granicami kraju.

2) W programie studiów stacjonarnych (w semestrach II do VI) są zajęcia realizowane w języku angielskim, które są ważnym elementem umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Zależnie od semestru i specjalności bierze w nich udział od 4 do 49 studentów.

3) W ramach realizowanych lektoratów z języka obcego studenci studiów prowadzonych w języku angielskim realizują 4 semestry lektoratów z języka polskiego, które pozwalają im na osiągnięcie znajomości języka obcego na poziomie B2.

4) Studenci studiów prowadzonych w języku polskim, mają możliwość realizowania lektoratów z języka angielskiego lub rosyjskiego. Na początku semestru akademickiego organizowany jest test znajomości języka obcego. WSGE posiada status Akredytowanego Ośrodka Egzaminacyjnego ETS GLOBAL, a studenci mają możliwość zdawania egzaminu TOEIC, w celu potwierdzenia swoich kompetencji z języka angielskiego.

5) Studenci studiujący w języku polskim mogą uczestniczyć w ramach projektu „WSGE uczelnią przyszłości” w dodatkowym kursie języka angielskiego biznesowego. Co semestr uruchamiane są 3 grupy po 30 godzin zajęć. Z kolei studenci studiujący w języku angielskim mają możliwość uczestniczenia w dodatkowym kursie języka polskiego biznesowego – również w wymiarze 30 godzin zajęć.

6) WSGE posiada umowy o współpracy w ramach programu Erasmus+ z 28 uczelniami. Z niektórymi spośród nich współorganizowane są konferencje międzynarodowe, których celem jest konsultowanie trendów i zmian niezbędnych do wprowadzenia w realizowanych programach kształcenia.

7) WSGE aktywnie współpracuje także poza programem Erasmus+, w tym posiada podpisane umowy o współpracy z: Sumy National Agrarian University (Ukraina), Uniwersytet P.J. Safarika w Koszycach, Adana Science and Technology University (Turcja), Instytut Przekwalifikowania i Doskonalenia Zawodowego Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. M.P. Dragomanowa (Ukraina), Czehyńskim Kolegium Ekonomiczno-Prawnym Humańskiego Narodowego Uniwersytetu Ogrodnictwa (Ukraina).

8) Udział studentów WSGE kierunku zarządzanie w programie Erasmus+ jest znaczny, ponieważ co roku studenci tego kierunku są zainteresowani odbyciem części studiów w uczelni zagranicznej. W ostatnich trzech latach na studia za granicę wyjeżdżało do 6 studentów I stopnia ocenianego kierunku rocznie, a ponadto od 3 do 5 rocznie na praktyki zagraniczne.

9) W ciągu ostatnich trzech lat pracownicy naukowo-dydaktyczni WSGE, realizujący zajęcia na kierunku zarządzanie brali udział w 6 wyjazdach w ramach programu Erasmus+.

Public security and human rights in the context of modern surveillance technologies (Słowacja, 2016); Legal Formalization of Public Administration in the Context of Implementing Healthcare Objectives (Słowacja, 2017); Selected aspects of social security in the international approach (Słowacja, 2018); Sustainable tourism development (Słowacja, 2018); Business and human rights (Włochy, 2018); City tourism (Turcja, 2018).

Ponadto nauczyciele akademicki biorą udział w mobilnościach w celach szkoleniowych, aby rozwijać swoje kompetencje dydaktyczne. Zespołowi oceniającemu PKA przedłożono wykaz 6 takich wyjazdów, które miały miejsce po 2016 roku.

10) Na ocenianym kierunku wiele przedmiotów jest prowadzonych przez wykładowców z zagranicy. Zajęcia ujęte programem studiów regularnie prowadzi grupa ośmiu nauczycieli akademickich z Francji, Chorwacji, Pakistanu (2 osoby), Ghany, Indii i Turcji (2 osoby). Ponadto zajęcia są prowadzone przez wykładowców przyjeżdżających z uczeni partnerskich w ramach programu Erasmus+. Wykaz kolejnych 10 wykładowców goszczących w minionych 3 latach w WSGE zamieszczono w Raporcie Samooceny.

Internacjonalizacja kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia stanowi ważny element wewnętrznego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia, które podlega corocznej analizie. W rezultacie okresowych ocen zwrócono uwagę na:

- potrzebę dostosowywania oferty kształcenia do oczekiwań studentów i pracodawców, np. dla zakresu studiów Tourism management;
- konieczność systematycznego porównywania programów kształcenia z ofertami uczelni zagranicznych, w tym partnerskich w celu zidentyfikowania podobnych przedmiotów i efektów uczenia się, po to by ułatwić proces mobilności studentów w ramach programu Erasmus+;
- zalecenie kolegium rektorskiego na rzecz zwiększenia sprawności komunikowania się i promocji oferty Erasmus+.

Dzięki ustawicznemu monitoringowi umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonaleniu warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia WSGE cieszy się zainteresowaniem studentów obcokrajowców.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku zarządzanie, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych. Wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci mogą liczyć na systematyczne wsparcie nauczycieli akademickich w trakcie całego procesu kształcenia. Wykładowcy są dla nich dostępni podczas indywidualnie prowadzonych konsultacji oraz przed i po każdych zajęciach. Studenci są zachęceni do udziału w badaniach naukowych podczas zajęć oraz w ramach funkcjonowania koła naukowego „Vox Humana”. W ramach wspierania studentów wybitnych na Uczelni funkcjonuje stypendium rektora oraz istnieje możliwość indywidualizacji procesu kształcenia. Według §37, ust. 1 regulaminu studiów studenci, którzy uzyskali średnią ocen co najmniej 4,5 i posiadają szczególne osiągnięcia naukowe, mogą uzyskać zgodę na indywidualny program studiów. Wybitni sportowcy i artyści mogą natomiast korzystać z indywidualnego planu zajęć (§38, ust. 2). WSGE wspiera wszelkie formy aktywności. Wspomniane wcześniej koło naukowe zorganizowało przy wsparciu Uczelni świąteczną zbiórkę pieniędzy na Dom Dziecka w Otwocku. Ponadto na Uczelni funkcjonuje Samorząd Studencki, który może w ramach swoich prac korzystać w razie potrzeby z infrastruktury Uczelni oraz wsparcia władz. Harmonogram zajęć na studiach niestacjonarnych jest przyjazny dla osób łączących studia z pracą zawodową – Uczelnia umożliwia również zaliczenie praktyk pracą zawodową. Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na ustawowe wsparcie w postaci stypendiów socjalnych. Regulamin studiów wskazuje też możliwość ubiegania się przez osoby z niepełnosprawnościami o indywidualny plan zajęć (IPZ). Na Uczelni studiuje obecnie około 30 osób z niepełnosprawnościami, które korzystają z IPZ i/lub pobierają stypendia specjalne. Ewentualne skargi i wnioski zgłaszane przez studentów są rozwiązywane na bieżąco. W każdej grupie dziekańskiej działają wybierani na początku roku staroście studenccy, którzy odpowiadają za bieżącą komunikację z Biurem Obsługi Kształcenia i wykładowcami. Podczas spotkania z ZO z Samorządem Studenckim starostowie studenccy potrafili wskazać przykłady problemów, które udało się skutecznie rozwiązać np. w przypadku braku odpowiedniej liczby osób do utworzenia jednej ze specjalności zostali o tym wcześniej poinformowani, dzięki czemu udało się przeprowadzić skuteczną kampanię informacyjną zachęcającą studentów do wybrania tej specjalności. Na ocenianym kierunku studenci studiujący w trybie stacjonarnym to z reguły studenci zagraniczni, pochodzący np. z Indii. Uczelnia podejmuje działania mające na celu ich integrację w nowym środowisku – organizuje dni adaptacyjne oraz pomaga w znalezieniu zakwaterowania. Rekomenduje się jednak rozwój form integracji, a w szczególności zachęcanie do tworzenia wspólnych projektów oraz angażowanie studentów anglojęzycznych w prace samorządu i koła naukowego.

Na kierunku zarządzanie prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość – nie są one jednak poprzedzone żadnym szkoleniem dla studentów w zakresie optymalnego wykorzystania platformy e-learningowej. Rekomenduje się zorganizowanie szkoleń dla studentów i pracowników naukowych w celu maksymalizacji potencjału zajęć prowadzonych w tej formie.

Obsługę administracyjną zapewnia Biuro Obsługi Kształcenia (BOK), którego godziny otwarcia umożliwiają sprawną obsługę studentów – BOK ma wydłużone godziny pracy w piątki podczas zjazdów oraz jest czynny w sobotę. Studenci bardzo pozytywnie ocenili pracę BOK, zarówno podczas spotkania

z BOK, jak i podczas corocznej ankiety oceniającej pracę administracji (83% studentów oceniło pracę BOK dobrze lub bardzo dobrze).

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy dostępnych form wsparcia studentów w procesie uczenia się w ramach corocznie organizowanego badania oceny pracy administracji WSGE. Studenci odpowiadają na pytania dotyczące m.in. dostępności wsparcia socjalnego, wysokości chesnego oraz oceny wsparcia w wejściu na rynek pracy. Dysponują również możliwością przekazania dodatkowych uwag dotyczących funkcjonowania administracji Uczelni. Uwagi mogą być też przekazywane w sposób formalny i nieformalny starostom studenckim. Z uwagi na fakt, że pierwsza edycja wspomnianego badania odbyła się niedawno, nie można w tym momencie rzetelnie ocenić skutków okresowego przeglądu wsparcia studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów jest prowadzone systematycznie, ma charakter kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane, dopasowane do potrzeb studentów formy. WSGE wspiera działalność funkcjonującego na uczelni koła naukowego. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość skorzystania ze stypendiów specjalnych oraz indywidualnego planu zajęć. Harmonogram zajęć jest dostosowany do potrzeb osób kształcących się na ocenianym kierunku. Uwagi i wnioski studentów są na bieżąco rozpatrywane dzięki sprawnie funkcjonującemu systemowi starostów studenckich. Uczelnia stara się w miarę możliwości jak najlepiej zintegrować licznych studentów zagranicznych z osobami studiującymi w języku polskim. Wyniki ankiet oraz uwagi studentów przekazane podczas spotkania z ZO wskazują, że obsługa administracyjna studentów prowadzona jest na wysokim poziomie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o studiach są publicznie dostępne na stronie internetowej Uczelni. strona jest dostosowana do użytku zarówno na komputerze jak i z urządzeń przenośnych, w tym smartfonów. Dostępna jest możliwość zmiany wielkości tekstu oraz tryb zwiększonego kontrastu. Ustawowo wymagane dokumenty, w tym statut, strategia, regulamin studiów i regulamin świadczeń dla studentów, programy studiów oraz zasady i tryb przyjmowania na studia są dostępne w Biuletynie Informacji

Publicznej. Wszystkie wymienione wcześniej dokumenty są udostępnione w formie plików pdf z warstwą tekstową, co ułatwia znalezienie odpowiedniego fragmentu tekstu oraz umożliwia korzystania z plików w programach ułatwiających odczytanie/odsluchanie tekstu osobom z niepełnosprawnościami. Strona jest zbudowana w sposób przyjazny dla użytkownika, a poruszanie się po niej jest intuicyjne – większość zakładek na stronach, w tym wszystkie kluczowe, jest na bieżąco aktualizowana. Z perspektywy studentów informacje na stronie są dla nich łatwo dostępne. Uczelnia prowadzi też stronę w języku angielskim, na której znajdują się podstawowe informacje o studiach - są one jednak dużo bardziej ubogie, a strona internetowa jest w mniejszym stopniu dostosowana do urządzeń przenośnych i korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami. Rekomenduje się udostępnienie szerszej informacji studentom anglojęzycznym, w szczególności przetłumaczenie na język angielskiej aktualnej wersji regulaminu studiów. Aktualizacji wymaga też zakładka „Akty prawne” na stronie internetowej Uczelni celem uspołnienia jej treści z Biuletynem Informacji Publicznej.

Sylabusy zajęć nie są publicznie dostępne, ale studenci są zaznajamiani z wymaganiami dotyczącymi zaliczenia oraz efektami uczenia się podczas pierwszych zajęć. Dodatkowo sylabusy części przedmiotów dostępne są w Wirtualnym Dziekanacie.

Uczelnia prowadzi monitorowanie kompleksowości treści ogłoszeń zamieszczanych przez Dziekanat na stronie internetowej podczas corocznej ankiety oceniającej pracę administracji. WSGE nie posiada sformalizowanych procedur monitorowania zgodności treści publikowanych na stronie internetowej z oczekiwaniami pozostałych grup odbiorców, jednak ostatnie zmiany na portalu Uczelni, takie jak dostosowanie jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz urządzeń mobilnych, wskazują na to, że Uczelnia stara się na bieżąco udoskonalać publiczny dostęp do informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Strona w języku polskim jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców dzięki dostosowaniu do urządzeń przenośnych i posiadaniu funkcji ułatwiających dostęp do informacji osobom z niepełnosprawnościami. Kluczowe treści, w tym cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów zawierający efekty uczenia się oraz przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe są dostępne publicznie. Wszystkie wymagane ustawowo dokumenty są opublikowane w BIP w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nimi (plik .pdf z warstwą tekstową). Ostatnie zmiany na stronie internetowej wraz z prowadzonym okresowo wśród studentów badaniem dowodzą, że Uczelnia zachowuje staranność w unowocześnianiu strony internetowej oraz bieżącej jej aktualizacji. Rekomenduje się natomiast włączenie większej liczby interesariuszy, w szczególności studentów anglojęzycznych i pracodawców, w proces okresowego przeglądu aktualności, rzetelności, zrozumiałości i kompleksowości informacji o studiach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

10.1.

Wewnętrzny system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia został przyjęty, a następnie zmieniany uchwałami Senatu. Ostatnią jego wersję uchwalono 17.09.2019r. W jego ramach określono zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz podmioty odpowiedzialne. Zasady i procedury są stosowane w praktyce. Systematycznie dokonuje się analiz i ocen programu studiów. Corocznie powstają w związku z tym opracowania doradcy zawodowego dotyczące rynku pracy, raport z monitorowania losów absolwentów opracowywany przez Biuro Karier. Kilka razy w roku formułowane są oceny i opinie Rady Patronackiej złożonej z interesariuszy zewnętrznych. Te opinie i sprawozdania, a także wyniki ankiet studenckich i hospitacji są wykorzystywane przez Komisję ds. Jakości Kształcenia (z udziałem nauczycieli akademickich i studentów), która sporządza raport roczny obejmujący m. in. efekty uczenia się, treści programowe, metody dydaktyczne, metody weryfikacji efektów uczenia się, wyniki hospitacji i ankiet studenckich dotyczących jakości kształcenia i pracy administracji, ocenę prac dyplomowych i przejściowych, infrastruktury i warunków organizacyjnych, sprawności nauczania, praktyk zawodowych, zawiera nawiązania do wzorców międzynarodowych, wskazanie słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń studiów w Uczelni, postulowane działania na przyszły rok, kierunki poprawy jakości kształcenia, a zwłaszcza programów oraz oceny realizacji wcześniej sformułowanych zadań. Są to oceny i propozycje wyważone, a służą władzom Uczelni do podejmowania decyzji doskonalących. Wśród ostatnio postulowanych i zrealizowanych udoskonaleń była ewaluacja praktyk zawodowych, w tym ocena miejsc ich odbywania, a postulaty z raportu z 2019r. to rozszerzenie listy metod dydaktycznych, które miałyby być uwzględniane w sylabusach. Są to uzasadnione zalecenia, ale z treści raportu Komisji wynika też dość krytyczna ocena prac dyplomowych (choć w niektórych miejscach zbyt ogólnikowa, np. ograniczona do stwierdzenia, że są braki merytoryczne) i w tym zakresie też należałoby podjąć działania doskonalące. Zespół oceniający rekomenduje pilne podjęcie działań na rzecz jakości prac dyplomowych, zgodnych z oceną Komisji ds. Jakości Kształcenia, ale z priorytetem zapewnienia ich problemowego, praktycznego charakteru.

Dokumentacja dowodów na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się jest regularnie co semestr ewaluowana przez zespoły oceniające powołane przez Komisję ds. Jakości Kształcenia. Zespoły oceniają kompletność dokumentacji, sposób jej przygotowania, zgodność metod weryfikacji z efektami określonymi w sylabusie, zgodność zakresu weryfikacji z treściami programowymi określonymi w sylabusie. Uczelnia deklaruje także, iż analizy wyników są wykorzystywane w doskonaleniu procesu kształcenia. Dane są pozyskiwane w ramach regularnie dokonywanych procedur przeglądu teczek z pracami etapowymi z poszczególnych przedmiotów oraz dokumentacji wynikowej procesu dyplomowania. Analizy obejmują także formę sylabusów. Powyższe założenia zostały generalnie potwierdzone w trakcie wizytacji ZO. Jednak omówione wyżej nieścisłości w sylabusach oraz braki w dokumentacji weryfikacji efektów uczenia się sugerują, iż działania nie są jeszcze w pełni skuteczne. Zresztą Uczelnia przyznaje to w Raporcie samooceny stwierdzając odnośnie sylabusów, iż „

...prawidłowe wypełnienie – pomimo prowadzonych szkoleń i bieżącego wsparcia ze strony koordynatora ds. sylabusów – od lat następuje trudności wielu z nauczycielom akademickim WSGE”.

Studenci ocenianego kierunku uczestniczą w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia pośrednio poprzez swoich przedstawicieli w Senacie Uczelni, którzy mają możliwość zaprezentowania stanowiska studentów dotyczącego programu studiów. Zgodnie z §21 Regulaminu Samorządu Studenckiego do kompetencji Rady Samorządu należy też m.in. wyrażanie opinii w sprawie programów kształcenia przed ich uchwaleniem. Rekomenduje się natomiast opracowanie powtarzalnych wewnętrznych procedur zapewniających studentom systematyczną ocenę programu studiów, np. dodając do okresowej ankiety oceniającej administrację pytania dotyczącego programu studiów kierunku.

Studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim były w latach 2006, 2008 i 2014 oceniane przez Polską Komisję Akredytacyjną, a wyniki oceny były publicznie dostępne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wewnętrzny system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia zawiera wszystkie niezbędne komórki, określa ich zadania, powiązania i formalnie ujęte procedury projektowania i doskonalenia programów studiów. Czynności w nim zawarte są systematycznie realizowane z odpowiednim udziałem interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Dzięki nim wprowadzane są udoskonalenia programu studiów i jego realizacji. Brakuje jednak działań na rzecz jakości prac dyplomowych, zgodnych z oceną Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

brak

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Brak

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Nie dotyczy